

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

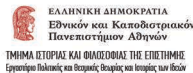
ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΗΜΕΡΑ

4-5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.
Greece and Cyprus

9:00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΚΑΦΕΣ

9:30 ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

9:40 ΠΑΝΕΛ 1

Balancing Liberalization and Sustainability: Energy Markets, Environmental Policies, and the EU's Role in Resource Management | Φιλελευθεροποίηση και βιωσιμότητα: Αγορές ενέργειας, περιβαλλοντικές πολιτικές και ο ρόλος της ΕΕ στη διαχείριση των φυσικών πόρων.

Μπέντσος Χρήστος | PhD Candidate, Department of Maritime Studies, University of Piraeus.

Liberalization of the electricity market in Greece.

Παπαχαράλμπους Θεοδώρα-Ηλιάνα |

Attorney-at-Law specialized in Energy & Environmental Law and ESG | Visiting Researcher, Center of Excellence in Sustainability at the American College of Greece-Deree | Board Member, Trainee and Young Lawyers Association of Athens (E.A.N.D.A.).

Τσουκαλά Όλγα | MSc Student, Energy: Strategy, Law, and Economics, University of Piraeus | Trainee Lawyer, Athens Bar Association.

Μπέντσος Χρήστος | Παπαχαράλμπους Θεοδώρα-Ηλιάνα | Τσουκαλά Όλγα

Liberalization of the natural gas market in Greece.

Φοίβος Μαυρίδης | BA Student, Political Science & Business, Minor in Legal Studies, New York University, Abu Dhabi.

Environmental Paternalism and Infringements on Individual Liberty: Can the government force you to be sustainable?

Γρηγόριος Πατρικάκος | Υπ. Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ασφαλειοποίηση και Βεσφαλιανό Μοντέλο: Η περίπτωση της ΕΕ στη διαχείριση φυσικών πόρων.

10:55

ΠΑΝΕΛ 2

Digital Frontiers and Societal Challenges: The Complex Landscape of Liberal Democracy in the Technological Era | Ψηφιακά σύνορα και προκλήσεις για την κοινωνία: Το περίπλοκο τοπίο της φιλελεύθερης δημοκρατίας στην νέα τεχνολογική εποχή

Γιάννης Ρουσόπουλος | Policy Advisor at the Hellenic Parliament | MSc in International and European Economics | Current MSc Student in Blockchain and Digital Currency, University of Nicosia.

Opportunities and challenges for liberal democracy from Artificial Intelligence and Distributed Ledger Technologies.

Πάυλος Καραγρηγόρης | Απόφοιτος Τμήματος Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Η ψηφιακή διάσταση του διλήμματος ελευθερίας-ισότητας.

Παναγιώτης Μουμτσάκης | DPhil Candidate in Politics, Department of Politics and International Relations, University of Oxford.

In the age of permacrisis, is the goal of building a youth participatory society a modern-day illusion?

12:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

12:10

ΠΑΝΕΛ 3

Σύγχρονα ζητήματα της φιλελεύθερης δημοκρατίας | Liberal Democracy in the Modern Age

Σπυριδούλα Σπυρίδων | MSc in Philosophy and Management, National and Kapodistrian University of Athens | Community and Programs Manager, Sistech.

Challenges of Liberal Democracy Today: Navigating Towards a More Inclusive Future.

Ειρήνη Περπερίδου | Νομικός | Μεταπτυχιακό στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δικαίου, στη Θεωρία Δικαίου και Διεπιστημονικές Σπουδές της Νομικής Αριστετελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, και φοιτήτρια στο Πρόγραμμα Μεθοδολογία του Φύλου στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και οι αγωγές SLAPP.

Σπύρος Καπράλος | Υποψήφιος Διδάκτωρ NETPOL, Δίκτυο για την Πολιτική Επικοινωνία.

Η αξιοποίηση της θεωρίας του Viable System Model στην Πολιτική Επικοινωνία.

Ιάσων Ζαρίκος | Διδάκτωρ, Τμήμα Διεθνών και Περιφερειακών Σπουδών, Πάντειο Πανεπιστήμιο | Εντεταλμένος διδάσκων Σύγχρονης Ιστορίας, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Στην Σκιά του Διαρρέοντος Χρόνου: η Δημοκρατία στην Ανθρωπόκαινο.

13:30

ΠΑΝΕΛ 4

European Union at a Crossroads: Populism, Federalism, and the Future of Democratic Integration | Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε σταυροδρόμι: Λαϊκισμός, Φεντεραλισμός και το μέλλον της δημοκρατικής ενοποίησης.

Όθωνας Καΐσαρης | Σύμβουλος Πολιτικής-Συντονιστής Προγραμμάτων.

Λαϊκισμός και φεντεραλισμός: πόσο απειλείται από τον λαϊκισμό η θεσμική συγκρότηση και η περαιτέρω ομοσπονδοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ελένη Σιαπικούδη | Project Assistant, Friedrich Naumann Foundation for Freedom Greece & Cyprus | MA in Politics & Economics of Eastern and Southeastern Europe, University of Macedonia | MA in International Politics, Newcastle University.

Reshaping Enlargement Process: The model of staged integration.

Κυριάκος Ρέβελας | PhD in Economics, University of Cologne | Senior policy advisor at European External Action Service.

Challenges to liberal democracy today - How democratic is the EU?

14:30

ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

15:30

ΠΑΝΕΛ 5

Περιφερειακές δυναμικές και ιδεολογικές προκλήσεις: Εντάσεις στην ανατολική Μεσόγειο, Γεωπολιτική στα Βαλκάνια και πολυπολιτισμικότητα | Regional Dynamics and Ideological Challenges: Eastern Mediterranean Tensions, Balkan Geopolitics, and Multiculturalism in Contemporary Politics

Δημήτρης Τριανταφύλλου | Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

The challenges in the Eastern Mediterranean and their impact on liberal democracies.

Ρίτσα Παναγιώτου | Ερευνήτρια Α στο Κεντρο Προγραμματισμου και Οικονομικων Ερευνων (ΚΕΠΕ).

Οι επιπτώσεις του πολέμου στα Δυτικά Βαλκάνια και ο Ρωσικός αντίκτυπος στην περιοχή.

Βασίλης Κωστέας | Διδάκτωρ Πολιτικής Επιστημολογίας και Κοινωνιολογίας της Γνώσης, ΕΚΠΑ | Επιστημονικός Συνεργάτης, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών.

Μια επιστημολογική ανάγνωση της πολυπολιτισμικής προβληματικής.

16:35

ΠΑΝΕΛ 6

Πολιτική Ορθότητα | Political Correctness

Δημήτρης Δημητράκος | Ομότιμος καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας, Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών | Μέλος Επιστημονικού Συμβουλίου, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών.

Το woke κίνημα και η φιλελεύθερη δημοκρατία.

Παντελής Μπασάκος | Ομότιμος καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Τι είναι και τι θέλει η πολιτική ορθότητα.

Γιώργος Ν. Πολίτης | Καθηγητής Κοινωνικής Φιλοσοφίας, Τμήμα Φιλοσοφίας, ΕΚΠΑ.

Η φιλελεύθερη δημοκρατία και η "φιλελεύθερη" υπονόμευσή της.

Γιώργος Αρχόντας | Υπεύθυνος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών, Διδάκτωρ Πολιτικής Φιλοσοφίας και Οικονομικής Θεωρίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Πολιτική ορθότητα: φαινόμενο αυθόρμητης τάξης ή απειλή της αυθόρμητης τάξης;

18:00

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

18:10

ΠΑΝΕΛ 7

Contemporary Challenges for Liberal Democracy | Προκλήσεις για τη φιλελεύθερη δημοκρατία σήμερα.

Αλέξανδρος Σκούρας | Πρόεδρος, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών

Defending Freedom: Navigating Challenges and Opportunities.

Martin Kothé | Regional Director East and Southeast Europe (ESEE) & Project Director for Bulgaria, North Macedonia, and Greece, Friedrich Naumann Foundation for Freedom.

Democracy under Attack: the Erosion of Social Trust & what we can do against it.

Βασιλική Γεωργιάδου | Καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο | Διευθύντρια, Κέντρο Πολιτικών Ερευνών | Διευθύντρια και Πρόεδρος ΔΣ, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

The right-wing populist challenge to liberal democracy.

19:15

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ρωμανός Γεροδήμος | Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής και Δημοσιογραφίας στο Πανεπιστήμιο του Bournemouth | «Η φιλελεύθερη δημοκρατία στον 21ο αιώνα: αναζητώντας το κοινό και την κοινότητα»

20:20

FINGERFOOD RECEPTION στο Φουαγιέ του Ιδρύματος.

9:00 ΕΓΓΡΑΦΕΣ & ΚΑΦΕΣ

9:30 ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

9:40 ΠΑΝΕΛ 8

Η δημοκρατία σε μετάβαση: Ανελεύθερες τάσεις, διπλωματία και νομοκρατία στην ευρωπαϊκή περιφέρεια | Democracy in Transition: Illiberal Trends, Diplomacy, and Rule of Law in European Periphery

Άγγελος Καραγιαννόπουλος | Απόφοιτος Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο | Βοηθός Έρευνας και Project Manager, ΕΛΙΑΜΕΠ.

Μετασχηματισμοί Δημοκρατίας: Εγκαθίδρυση της «ανελεύθερης δημοκρατίας» σε Ουγγαρία και Πολωνία;

Δημήτρης Γιαννακούδης | PhD Candidate in U.S. Public Diplomacy, Department of Mass Media & Communication, Aristotle University of Thessaloniki.

Η δημόσια διπλωματία σε μη δημοκρατικά καθεστώτα.

Θεοφάνης Κακαρνιάς | PhD Candidate, Department of Political and Social Sciences, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain | Teaching Assistant & Research Assistant, Institut Barcelona d'Estudis Internacionals.

Understanding Domestic Determinants of Rule of Law Europeanisation in the Western Balkans and Turkey.

10:45 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

10:55 ΠΑΝΕΛ 9

Digital Governance and Media Literacy: Navigating Privacy, Surveillance, and Information Consumption in Liberal Democracies | Ψηφιακή διακυβέρνηση και μηντιακός εγγραμματισμός: Ιδιωτικότητα, επιτήρηση και κατανάλωση της πληροφορίας στις φιλελεύθερες δημοκρατίες.

Δήμητρα Παπαδοπούλου | BA Student in Social Science Student, Heinrich-Heine University Düsseldorf | Social Media Strategist, German Federal Parliament.

Government Surveillance and Digital Privacy: Rule of Law Concerns in the Age of Predator in Greece.

Christos Manesiotis | BA Student in Economics & Political Science, New York University, Abu Dhabi, UAE.

Comparative Analysis of Data Privacy Strategies: Lessons from India and the U.S. for Greece in Addressing TikTok's Challenges.

Mohamed Irfan Karukappdath | BSc Student in Computer Science, Minors in Maths & Economics, New York University, Abu Dhabi, UAE.

Anna G. Orfanidou | Journalist | PhD Candidate, Aristotle University of Thessaloniki.

Digital Natives: Media Literacy and Use of News Content.

12:10

ΠΑΝΕΛ 10

Challenges and Evolutions in Liberal Democracy: EU Influence, Media Perspectives, and Globalization Dynamics | Προκλήσεις και εξελίξεις στις φιλελεύθερες δημοκρατίες: Η επιρροή της ΕΕ, ζητήματα ΜΜΕ και η δυναμική της παγκοσμιοποίησης.

Eli Gateva | Lecturer in European Union Politics, Department of Politics and International Relations, St. Antony's College, University of Oxford.

Democracy promotion and safeguarding after accession: Does the EU matter?

Nikolaos Lampas | Assistant Professor of International Relations and European Affairs, The American College of Greece.

Do Immigrant Lives Matter? A Comparative Analysis of Tragedies and Natural Disasters in Greek Media.

Vasileios Vlaseros | Assistant Professor of Economics, The American College of Greece.

Georgia Prokopaki | National Bank of Greece.

Charis Vlados | Assistant Professor, Department of Economics at Democritus, University of Thrace.

The New Era of Globalization: Trajectories towards Innovative Liberalism.

Dimos Chantz Nikolaou | PhD candidate, Democritus University of Thrace.

13:15 ΕΛΑΦΡΥ ΓΕΥΜΑ

14:05 ΠΑΝΕΛ 11

**Λογοδοσία, Δημόσιο Συμφέρον και Οικονομικές Προκλήσεις |
Accountability, Public Interest, and Economic Challenges**

Σήφης Πλυμάκης | Επίκουρος Καθηγητής
Δημόσιας Πολιτικής, Τμήμα Πολιτικής
Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου.

Πολιτική λογοδοσία χωρίς
αξιολόγηση; Προκλήσεις της
αξιολόγησης στη φιλελεύθερη
δημοκρατία.

Γεώργιος Μπήτρος | Ομότιμος Καθηγητής
Πολιτικής Οικονομίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο
Αθηνών.

Δημοκρατία, δημόσιο συμφέρον,
και λογοδοσία.

Παναγιώτης Λιαργκόβας | Καθηγητής,
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο
Πελοποννήσου | Πρόεδρος, Κέντρο
Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών
(ΚΕΠΕ) | Μέλος Επιστημονικού Συμβουλίου,
Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών.

Το νέο Σύμφωνο Σταθερότητας
της ΕΕ και η ελληνική οικονομία.

Δέσποινα Κώτση | Υποψήφια Διδάκτωρ
Δημοσίου Δικαίου, Νομική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Η Ευρώπη και το διαρκές αίτημα
της αποτελεσματικότητας:
Ποια στοιχεία της δημοκρατίας
συνθέτουν την «φιλελεύθερη»
απάντηση στις σύγχρονες
προκλήσεις;

15:25

ΠΑΝΕΛ 12

Σύγχρονες προκλήσεις για τις φιλελεύθερες δημοκρατίες: Πόλωση, ιστορικές θεωρήσεις και αντιμετώπιση του εξτρεμισμού | Contemporary Challenges in Liberal Democracies: Polarization, Historical Perspectives, and Combatting Extremism

Φανή Κουντούρη | Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Είναι η πόλωση μια πρόκληση για τις σύγχρονες δημοκρατίες;

Κωστής Πιερίδης | Μεταδιδάκτορας Πολιτικής Επιστήμης, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Αριστείδης Χατζής | Καθηγητής Φιλοσοφίας Δικαίου & Θεωρίας Θεσμών, Τμήμα Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ | Διευθυντής Ερευνών, Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών | Εργαστήριο Πολιτικής και Θεσμικής Θεωρίας και Ιστορίας των Ιδεών, Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, ΕΚΠΑ.

Πότε έγινε η Ελλάδα Φιλελεύθερη Δημοκρατία; Οι 4 + 3 εκδοχές.

Σωτήρης Βανδώρος | Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Διλήμματα αντιμετώπισης του εξτρεμισμού με όρους ανεκτικής και μαχόμενης δημοκρατίας.

16:30

Κλείσιμο & Τέλος Εκδήλωσης

Περιλήψεις | Abstracts

Δημήτριος Γιαννακούδης

Τίτλος: Η δημόσια διπλωματία σε μη δημοκρατικά καθεστώτα

Περίληψη:

Η δημόσια διπλωματία ως κομμάτι της επικοινωνίας και διεθνών σχέσεων μεταξύ των κρατών υφίσταται ως πρακτική εδώ και αιώνες. Επίσημα ως έννοια υπάρχει από τη δεκαετία του 1960. Ωστόσο είναι πολύ ενδιαφέρον στον τρόπο που ασκείται σε περιπτώσεις μη δημοκρατικών καθεστώτων. Τόσο από τις χώρες που έχουν τέτοιες περιπτώσεις, όσο και ως προς αυτές που ασκούν τη δημόσια διπλωματία ως χρήσιμο εργαλείο επικοινωνίας μεταξύ κρατών, κοινωνίας των πολιτών και οργανισμών. Τι γίνεται όταν δεν υπάρχει διαφάνεια, πως διαχειρίζεται η δημόσια εικόνα σε τέτοια καθεστώτα και αντίστοιχα τι συμβαίνει με την ελευθερία έκφρασης, όπου δεν περιορίζεται η ικανότητα για ανοικτή επικοινωνία και διπλωματική δράση. Σε θέματα όπου επίκεντρο μπαίνει η προπαγάνδα, για την οποία κάποιοι μελετητές και επιστήμονες έχουν εκφραστεί ότι χρησιμοποιείται η δημόσια διπλωματία, παραμερίζοντας την αντικειμενική ενημέρωση και την προώθηση των ελευθεριών και των δικαιωμάτων.

Σε χώρες και καθεστώτα όπου η διαφορετικότητα αντιμετωπίζεται με άσχημο τρόπο, όπου η δημόσια διπλωματία μπορεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αντιμετώπιση και προώθηση της πολιτιστικής διαφορετικότητας, καθώς το καθεστώς προωθεί συχνά ενιαία μηνύματα. Κοντά σε αυτά και τα ΜΜΕ σε πολλές περιπτώσεις, είναι ελεγχόμενα από το κράτος, πράγμα που δυσκολεύει τη δημιουργία ανεξάρτητων φωνών και την ανταλλαγή απόψεων.

Στη παρούσα μελέτη θα δούμε περιπτώσεις όπως η Κίνα, η Ρωσία, το Ιράν, η Β. Κορέα και άλλες χώρες, πως αντιμετωπίζουν το κομμάτι της δημόσιας διπλωματίας και την προώθηση των εθνικών τους συμφερόντων. Πως παράλληλα οι άλλες χώρες χρησιμοποιώντας τη δημόσια διπλωματία βασιζόμενες σε καθεστώτα μη δημοκρατικά, προσπαθούν να τηρήσουν τα διεθνή πρότυπα δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Με ευρηματικότητα, επιμονή και στρατηγική σκέψη ώστε να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις και να διασφαλιστεί ότι η δημόσια διπλωματία συμβάλει στην προώθηση του καλού και της διαλλακτικότητας σε διεθνές επίπεδο, ανεξαρτήτως του πολιτικού καθεστώτος.

Ιάσων Ζαρίκος

Τίτλος: Στην Σκιά του Διαρρέοντος Χρόνου:
η Δημοκρατία στην Ανθρωπόκαινο.

Περίληψη:

Η κλιματική αποσταθεροποίηση αποτελεί την θεμελιώδη πραγματικότητα του 21ου αιώνα. Δύο είναι οι κρίσιμες όψεις της νέας εποχής. Κατά πρώτον, η κλιματική αλλαγή είναι ήδη συντελεσμένη και μη αναστρέψιμη: στο εξής, οι δημοκρατίες θα λαμβάνουν τις αποφάσεις τους υπό την σκιά της. Κατά δεύτερον, η κλιματική κρίση παροξύνεται διαρκώς κάτι που έχει οδηγήσει την επιστημονική κοινότητα στην διατύπωση πολύ συγκεκριμένων προθεσμιών για τον ενεργειακό μετασχηματισμό των κοινωνιών. Η Δημοκρατία θα πρέπει, επομένως να διαχειριστεί την αιωνιότητα της Ανθρωποκαίνου, μια αιωνιότητα κατάστικτη με προθεσμίες και κόκκινες γραμμές.

Ο σύνθετος αυτός χρονικός ορίζοντας δεν έχει διαφύγει την προσοχή διανοουμένων και σχολιαστών. Η ανακοίνωση θα εστιάσει στην αμερικανική δημόσια σφαίρα και θα παρουσιάσει δύο αντίρροπες ροές σκέψης – αμφότερες με μεγάλο ιστορικό βάθος - για την σχέση Δημοκρατίας και κλιματικών πολιτικών.

Η πρώτη απορρίπτει την προοπτική του επείγοντος ως αντι-επιστημονική και επικίνδυνη για την φιλελεύθερη δημοκρατία. Έναντι των προθεσμιών της κλιματικής επιστήμης, προτείνει μια εναλλακτική επιστημολογία που υποδεικνύει την ανθεκτικότητα της προοδευούσας δημοκρατίας έναντι μελλοντικών απειλών. Εισηγητής της θεώρησης αυτής υπήρξε, κατά κύριο λόγο, η αμερικανική Δεξιά, αλλά η επιρροή της εξακνείται μακράν του συγκεκριμένου ιδεολογικού χώρου.

Η δεύτερη ροή σκέψης θεωρεί ότι οι δημοκρατίες όχι απλώς απέτυχαν να διαχειριστούν την κλιματική κρίση, αλλά κινδυνεύουν με αφανισμό εξαιτίας της. Αποδεχόμενη την προοπτική του επείγοντος, καλεί σε ανάταξη των φιλελεύθερων θεσμών ώστε να αποτραπεί η κατάρρευση του πολιτισμού. Η θέση αυτή διατυπώθηκε από μια σειρά γνωστών στοχαστών και πολιτικών (Μπιλ ΜακΚίμπεν, Αλ Γκορ, Μπρούνο Λατούρ, Ναόμι Ορέσκες) αλλά, μέχρι πρόσφατα, παρέμενε περιθωριακή. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια κερδίζει έδαφος κάτι που επιβάλλει την παρουσίασή της.

Η συζήτηση περί κλιματικής αλλαγής παραμένει άγνωστη για το ελληνικό κοινό. Στην σκιά του διαρρέοντος Χρόνου, ωστόσο, η αγνωσία των Ελλήνων επείγει να αναιρεθεί: η αναμέτρησή των δύο αυτών ροών σκέψης πρόκειται να καθορίσει την τύχη της Δημοκρατίας του 21ου αιώνα.

Όθων Καίσαρης

Τίτλος: Λαϊκισμός και φεντεραλισμός: πόσο απειλείται από τον λαϊκισμό η θεσμική συγκρότηση και η περαιτέρω ομοσπονδοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περίληψη:

Η πορεία πολιτικής και οικονομικής ολοκλήρωσης της ΕΟΚ/ΕΕ στηριζόταν στον πολιτικό διάλογο, την προγραμματική συμφωνία και το φιλελεύθερο μοντέλο διακυβέρνησης που χαρακτήριζε τα Κράτη- Μέλη.

Όλες οι κυβερνήσεις, ανεξάρτητα ιδεολογικής κατεύθυνσης, έθεταν σε προτεραιότητα, για την διαδικασία της Ευρωπαϊκής ενοποίησης, την δημιουργία ευρωπαϊκών πολιτειακών θεσμών και την εφαρμογή πολιτικών που θα στηρίζονταν στις αρχές της φιλελεύθερης δημοκρατίας: από τα ομόσπονδου χαρακτήρα Ευρωκοινοβούλιο και την Επιτροπή, μέχρι και τον προγραμματικό διάλογο και την συναίνεση κατά τον σχεδιασμό των επιμέρους Ευρωπαϊκών πολιτικών. Κανένας δεν αμφισβητούσε ότι η ΕΟΚ/ ΕΕ έπρεπε να λειτουργεί βάσει ανάλογων αρχών και προτεραιοτήτων: αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των λαών, εξασφάλιση του δημοκρατικού κεκτημένου, πολιτικό προγραμματικό διάλογο και λόγο, υλοποίηση πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τα τελευταία χρόνια, η άνοδος των λαϊκίστικων κομμάτων (ακροδεξιών, αριστερών σε κάποιες περιπτώσεις) λόγω της ανεπάρκειας της ΕΕ να διαχειρισθεί κρίσεις (π.χ. κρίση χρέους, μεταναστευτικό, Ευρωπαϊκοί πόλεμοι, κ.α.) ενιαία, έχει αλλάξει την ατζέντα. Θέματα ασφάλειας, εθνικής κυριαρχίας & φτωχοποίησης κυριαρχούν, με γνώμονα τα εθνικά συμφέροντα, απέναντι σε μία κοινή, Ευρωπαϊκή προσέγγιση. Δημοκρατικές, φιλελεύθερες διαδικασίες κατά την διακυβέρνηση, "παρακάμπτονται" πιο εύκολα εις όφελος του εθνικού συμφέροντος για την διαχείριση ανάλογων ζητημάτων.

Στόχος της εισήγησης είναι η πρόταση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, των πολιτικών και των προτεραιοτήτων για να κυριαρχήσει ο φιλελεύθερος πολιτικός διάλογος, η λειτουργική ομοσπονδία, ο "ευρωπαϊκός τρόπος ζωής", απέναντι σε κάθε μορφής λαϊκισμό ή εξτρεμισμό.

Άγγελος Καραγιαννόπουλος

Τίτλος: Μετασχηματισμοί Δημοκρατίας:
Εγκαθίδρυση της «ανελεύθερης δημοκρατίας»
σε Ουγγαρία και Πολωνία;

Περίληψη:

Παρά την πρόσφατη εγκαθίδρυση της δημοκρατίας τόσο στην Ουγγαρία όσο και στην Πολωνία, κράτη – μέλη της ΕΕ, τα τελευταία χρόνια η δημοκρατία αυτή φαίνεται ότι μετασχηματίζεται σε μία ανελεύθερη δημοκρατία: μια αυταρχική παραλλαγή, η οποία χαρακτηρίζεται από δύο κεντρικά φαινόμενα:

- i. σχετικά ελεύθερες καθολικές εκλογές με πλήρη επικράτηση ενός κόμματος,
- ii. συστηματική απόρριψη των φιλελεύθερων δημοκρατικών αρχών.

Πέντε στάδια μετασχηματισμού οδηγούν στην ανελεύθερη δημοκρατία που αφήνεται σταδιακά από τον φιλελευθερισμό. Πρώτον, οι παραβιάσεις του «κράτους δικαίου» και η αγνόηση των συνταγματικών διατάξεων ή της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης. Δεύτερον, η αδρανοποίηση του κοινοβουλευτισμού και η αλλαγή του εκλογικού νόμου προς όφελος του κυβερνόντος κόμματος. Τρίτον, η προσπάθεια ελέγχου των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ο συνεπαγόμενος περιορισμός της ανεξαρτησίας τους. Τέταρτον, η άσκηση πίεσης προς την ελεύθερη λειτουργία και δράση οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών και, πέμπτον, η υπερσυγκέντρωση εξουσιών στον επικεφαλής της εκτελεστικής εξουσίας εις βάρος της συνταγματικά κατοχυρωμένης διάκρισης των εξουσιών.

Η μελέτη εντοπίζει ποιες είναι οι ανελεύθερες τάσεις και οι πολιτειακοί μετασχηματισμοί που αναδύονται όχι μόνο στις δικτατορίες, αλλά και στις δημοκρατίες. Τα μέσα που χρησιμοποιούν οι πρωτεργάτες της μετάβασης βρίθουν θεσμικών παραβιάσεων και καταπατήσεων ατομικών ελευθεριών, και σταδιακά «ανεπαίσθητα» οδηγούν στην ίδια τη διάλυση της φιλελεύθερης δημοκρατίας.

Παύλος Καραγρηγόρης

Τίτλος: Η ψηφιακή διάσταση του διλήμματος ελευθερίας-ισότητας

Περίληψη:

Ένα από τα μεγαλύτερα διλήμματα που ταλανίζουν τις Δυτικές κοινωνίες από την περίοδο της Γαλλικής Επανάστασης είναι η εξισορρόπηση της ατομικής ελευθερίας με την εξασφάλιση της ισότητας που πρέπει να απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες (στα πλαίσια του ορισμού των αναφαίρετων δικαιωμάτων που πρέπει να απολαμβάνουν). Εντός του έντονου και ανοιχτού διαλόγου που λαμβάνει χώρα τις τελευταίες δεκαετίες, εν μέσω μίας περιόδου όπου βασικό πρόταγμα αποτελεί ο εντοπισμός και η άμβλυνση των θεσμικών, κοινωνικών και υλικών ανισοτήτων, οι κοινωνίες καλούνται να προσδιορίσουν τα όρια της καλόπιστης κρατικής παρέμβασης για την επίτευξη της ισότητας. Το προαναφερθέν δίλημμα έχει πολλές διαστάσεις (φιλοσοφικές/κοινωνικές/πολιτικές/οικονομικές), ωστόσο, όπως και κάθε άλλη σύγχρονη ανθρώπινη διεργασία, παρατηρείται η πραγμάτωση του μέσα στον ψηφιακό χώρο. Πιο συγκεκριμένα η παρούσα εισήγηση σκοπεύει να εξερευνήσει τον τρόπο που διεξάγεται ο ψηφιακός διάλογος γύρω από το θεμελιώδες δίλημμα, στα πλαίσια μιας νέας συνθήκης διαχείρισης και πρόσληψης του λόγου, της κουλτούρας αποκλεισμού/cancel culture, που αποτελεί κυρίαρχο νοηματικό ενδιαμέσο της ψηφιακής επικοινωνίας. Ειδικότερα διερευνά τον τρόπο όπου οι αντιμαχόμενες ομάδες και τάσεις εντός της ψηφιακής σφαίρας προσλαμβάνουν την κουλτούρα αποκλεισμού στα πλαίσια της συζήτησης για τις ατομικές ελευθερίες, την ισότητα και δια μέσω αυτών των ίδιων των civil/human rights.

Φανή Κουντούρη & Κωστής Πιερίδης

Τίτλος: Είναι η πόλωση μία πρόκληση για τις σύγχρονες δημοκρατίες; Από τη συναισθηματική πόλωση στον πολιτικό φυλετισμό

Περίληψη:

Η αναβίωση της έννοιας της πολιτικής πόλωσης στις δημόσιες συζητήσεις, και στη βιβλιογραφία, αντανακλά την αυξανόμενη ανησυχία για τον αντίκτυπο των πολωμένων κοινωνιών στις σύγχρονες φιλελεύθερες δημοκρατίες. Ενώ αναγνωρίζεται ευρέως ότι ένα ορισμένο επίπεδο πολιτικής διαφωνίας αποτελεί προϋπόθεση του πολιτικού ανταγωνισμού και ορθής λειτουργίας της δημοκρατίας, τα υψηλά επίπεδα πόλωσης ενδέχεται να απειλήσουν τα θεμέλια μιας συνεργατικής, σταθερής και αλληλέγγυας κοινωνίας και να παράγουν επιβλαβή αποτελέσματα όπως η ρητορική μίσους, ο πολιτικός φυλετισμός και οι αντιπολιτικές κινητοποιήσεις. Στην Ελλάδα, οι πολιτικές και κοινωνικές εντάσεις αναζωπυρώθηκαν την τελευταία δεκαετία: οι διαδοχικές κρίσεις, η αναδιάρθρωση του πολιτικού συστήματος, η άνοδος του νεοναζιστικού κόμματος Χρυσή Αυγή, το δημοψήφισμα του 2015, η μεταναστευτική κρίση και η διαμάχη για την ονομασία της Βόρειας Μακεδονίας αποτέλεσαν πεδία πολιτικής και κοινωνικής πόλωσης.

Στην εισήγησή μας θα εστιάσουμε με παραδείγματα στους κεντρικούς μηχανισμούς που οδηγούν σε ολέθρια πολωμένες κοινωνίες όπως η συναισθηματική πόλωση (affective polarization), ο βαθύς, δηλαδή, διαχωρισμός σε αμοιβαία ανταγωνιστικά στρατόπεδα "εμείς" εναντίον "αυτοί" οδηγώντας στον πολιτικό φυλετισμό (political tribalism), ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως επιταχυντές "θαλάμων αντήχησης" (echo chambers) στους οποίους τα άτομα εκτίθενται κυρίως σε πολιτικές απόψεις που συμφωνούν με τις δικές τους, ο λόγος μίσους και η πολιτική αγένεια ως κυρίαρχα χαρακτηριστικά των εκστρατειών πολιτικού στιγματισμού.

Βασίλης Κωστέας

Τίτλος: Μια επιστημολογική ανάγνωση της πολυπολιτισμικής προβληματικής

Περίληψη:

Ίσως η σημαντικότερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η φιλελεύθερη δημοκρατία τον 21ο αιώνα είναι η προβληματική που ανακύπτει εντός του περιγράμματος της πολυπολιτισμικότητας. Αυτή του τύπου η προβληματική έλκει την καταγωγή της από επιστημολογικές παραδοχές που βασίζονται σε θεωρίες όπως ο μεταμοντερνισμός και η πολιτική των ταυτοτήτων.

Θα μπορούσε εν συντομία να αναφερθεί ότι η επιστημολογική διάσταση της πολυπολιτισμικότητας αναφέρεται σε έναν τύπο φιλοσοφικής ανάλυσης που αναγνωρίζει και αξιολογεί ως ιδιαίτερα σημαντικές τις διαφορετικές πολιτισμικές οπτικές όπως και τους τρόπους απόκτησης, παραγωγής και μετάδοσης της επιστημονικής γνώσης, καθώς αμφισβητεί την παραδοσιακή "ευρωκεντρική" οπτική (κανόνα) αναφορικά με τη γνώση ως καθολική και αντικειμενική, αντιπαραθέτοντας τις διάφορες κουλτούρες ως πηγές ιδιαίτερης κατανόησης του κόσμου και της πραγματικότητας.

Η προβληματική, ωστόσο, έγκειται στο ότι αυτή η νέα φιλοσοφική προσέγγιση παρέχει τη δυνατότητα να αναπτυχθεί ένας ιδιαίτερα «μαχητικός» σχετικισμός, ο οποίος μετασχηματίστηκε σε έναν άκρατο μηδενισμό απέναντι στην αξία της επιστημονικής γνώσης, μια τάση που διαπνέει και το σύνολο της μεταμοντέρνας σκέψης και των σύγχρονων συνεχιστών της εντός του πλαισίου της ταυτοτικής αριστεράς και δεξιάς. Εν ολίγοις, η εμφάνιση και άνθιση του μεταμοντέρνου, ταυτοτικού και πολυπολιτισμικού σκεπτικισμού φανερώνει μια ευρύτερη μετατόπιση εντός των ανεπτυγμένων δυτικών δημοκρατιών, η οποία χαρακτηρίζεται από μία, ολοένα και αυξανόμενη, αμφισβήτηση του πολιτικού, κοινωνικού, ηθικού και επιστημολογικού μοντέλου που αναπτύχθηκε μέσα από τα διδάγματα της νεωτερικότητας.

την παρούσα εισήγηση στόχος είναι να παρουσιαστούν οι βασικές επιστημολογικές σχέσεις μεταξύ πολυπολιτισμικότητας και μεταμοντερνισμού/πολιτικής των ταυτοτήτων, όπως και να συζητηθεί ο κοσμοπολιτισμός, ως η θεωρία που δύναται να υπερβεί την ανωτέρω προβληματική και να καλύψει τις σύγχρονες πολιτικές και κοινωνικές απαιτήσεις, καθώς και οι διασυνδέσεις που διατηρεί με τον θεωρητικό και πολιτικό πλουραλισμό.

Δέσποινα Κώτση

Τίτλος: Η Ευρώπη και το διαρκές αίτημα της αποτελεσματικότητας: Ποια στοιχεία της δημοκρατίας συνθέτουν την «φιλελεύθερη» απάντηση στις σύγχρονες προκλήσεις;

Περίληψη:

Σύμφωνα με την θεωρία, τα σημαντικότερα στοιχεία του δημοκρατικού πολιτεύματος, που αποτελούν τις τρεις οργανωτικές βάσεις και συγκροτούν την λειτουργία του είναι: α) η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, β) το αντιπροσωπευτικό σύστημα και γ) ο χωρισμός των εξουσιών. Και ενώ αυτά τα τρία οργανωτικά στοιχεία «συστήνουν» το κράτος στον δήμο και επισφραγίζουν με νομοθετικές νόρμες –υπέρτερης ή υποδεέστερης ισχύος- το κοινωνικό συμβόλαιο, μία «φιλελεύθερη» πνοή αναμένεται ότι διατρέχει αυτό το οργανωτικό σύνολο και ότι αποδίδει μία προσδιοριστική ποιότητα στο δημοκρατικό οικοδόμημα. Δηλαδή, η δημοκρατία φέρει έναν «φιλελεύθερο βαθμό» στο όνομα της εξυπηρέτησης των αναγκών του κοινωνικού συνόλου και των πολιτών επιμεριστικά. Εξάλλου, το ατομικό συμφέρον «τελεί εντοιχισμένο στο συνταγματικό υπερώο της κοινωνικής ευημερίας». Προκειμένου να ιδωθεί λοιπόν το μέτρο μιας φιλελεύθερης δημοκρατίας, όπως την εγγυώνται για την Ευρωπαϊκή Ένωση, οι καταστατικές της συνθήκες, αρκεί να εξετάσουμε πόσον ένα «υπερ-κράτος» ανταποκρίνεται κατά καιρούς αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις (βλ. υγειονομική και περιβαλλοντική κρίση, μετανάστευση κοκ.). Εάν μετά την κατάγνωση των αποτελεσμάτων το πρόσημο είναι αρνητικό, τότε κατά το δέον αποτελεσματική εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαχείριση εμφανίζει το αντίστοιχο κατά συνθήκη έλλειμμα. Οπότε, η σχέση έντασης μεταξύ πολιτη-εξουσίας πρέπει να αναθεωρηθεί υπέρ της ελευθερίας και στα τρία οργανωτικά επίπεδα της δημοκρατίας.

Γρηγόριος Πατρικάκος

Τίτλος: Ασφαλειοποίηση και Βεστφαλιανό Μοντέλο: Η περίπτωση της ΕΕ στη διαχείριση φυσικών πόρων

Περίληψη:

Η ανακοίνωση, θα προσπαθήσει να αναδείξει την αλλαγή παραδείγματος στις διεθνείς σχέσεις και τις παγκόσμιες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ, ιδιαίτερα στον τομέα της παροχής, διακίνησης και διαχείρισης φυσικών πόρων. Μέσα από διαφορετικά μοντέλα επίλυσης κρίσεων, η ΕΕ καλείται να αντιμετωπίσει νέες ασύμμετρες απειλές και ένα είδος υβριδικού πολέμου, το οποίο ξεπερνάει κατά πολύ τα βεστφαλιανά μοντέλα κρατικής κυριαρχίας και σηματοδοτεί νέα πρότυπα ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στη διαφύλαξη των φιλελεύθερων αξιών και των θεσμικών λειτουργιών διακυβέρνησης της.

Η διαχείριση των φυσικών πόρων, αποτελεί τμήμα της υψηλής στρατηγικής κάθε κρατικής οντότητας και αναφέρετε τόσο στους ενεργειακούς πόρους (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, σπάνιες γαίες, κ.α.), όσο και στους βιολογικούς πόρους (νερό, τρόφιμα, χλωρίδα και πανίδα, κ.α.). Η ανακοίνωση, θα εστιάσει κυρίως στην «Γεωπολιτική της Διατροφής» της ΕΕ, ως αποτέλεσμα της «Γεωπολιτικής των Αγωγών» στα πλαίσια του πολυπολικού διεθνούς συστήματος.

Ο Ρωσο-Ουκρανικός πόλεμος, οι παγκόσμιες πληθωριστικές τάσεις, οι περιφερειακές πληθυσμιακές ροές, οι διακρατικοί και εμφύλιοι ανταγωνισμοί, καθώς και οι επισιτιστικές κρίσεις, ιδιαίτερα στον παγκόσμιο νότο, σηματοδοτούν για την ΕΕ την ανεύρεση και την ανοικοδόμηση ενός διαφορετικού θεσμικού και στρατηγικού μοντέλου, ικανού να ανταπεξέλθει και να διαφυλάξει τόσο την πλουραλιστική παρακαταθήκη της στους «εκτός» συνόρων της, όσο και την ασφάλεια και την διατήρηση των υλικών και πνευματικών κεκτημένων του ευρωπαϊκού πολιτισμού στους «εντός» των τειχών της.

Ειρήνη Περπερίδου

Τίτλος: Το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και οι αγωγές SLAPP

Περίληψη:

«Όταν δεν έχουμε πια ελεύθερο Τύπο, μπορεί να συμβεί οτιδήποτε. Αυτό που επιτρέπει σε έναν ολοκληρωτισμό ή σε οποιαδήποτε άλλη δικτατορία να κυβερνά είναι ότι οι πολίτες δεν είναι ενημερωμένοι. Πως μπορείς να έχεις άποψη αν δεν είσαι ενημερωμένος;»

Απόσπασμα από τη συνέντευξή της Hannah Arendt στον Γάλλο συγγραφέα, Ροζέ Ερερά (1974)

Οι αγωγές SLAPP αποτελούν αγωγές «στρατηγικής» από κάποιο πρόσωπο ή οργανισμό και εταιρία με ισχύ, έναντι κάποιου προσώπου (συνήθως δημοσιογράφου) ή οργανισμού, με σκοπό τον περιορισμό της ελεύθερης έκφρασης για θέματα δημόσιου ενδιαφέροντος ή ζητήματα του κράτους δικαίου και της λειτουργίας της διοίκησης. Το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και δη της ελεύθερης έκφρασης του τύπου αποτελεί διεθνώς μια από τις «πυρηνικές» εκφάνσεις του δημοκρατικού πολιτεύματος, εξού και αυτοτελής σε συνταγματική τυποποίηση σε διάταξη. Η ακώλυτη άσκηση του συμβάλλει καταλυτικά στον δημοκρατικό πλουραλισμό. Η ωρίμανση των δημοκρατιών σχετίζεται άμεσα με τις προϋποθέσεις και την ποιότητα του δημόσιου διαλόγου. Ειδικότερα, ο «τέταρτος πυλώνας» της δημοκρατίας οφείλει να ασκεί πίεση, ελέγχοντας κριτικά και με στοιχεία την εκτελεστική εξουσία. Στην πρώτη Τροποποίηση του Αμερικανικού Συντάγματος γίνεται λόγος για τη δυνατότητα των πολιτών να ασκήσουν αγωγή κατά της κυβέρνησης για έγερση αποζημίωσης σε περίπτωση ζημίας από αγωγή. Η αμερικανική νομολογία έχει μεγάλη ιστορία στην εκδίκαση ανάλογων υποθέσεων: "Eastern Railroad Presidents Conferenve v. Noerr Mtor Freight, Inc." (1961), "United Mine Workers v. Pennington" (1965), "Gordon v. Marrone" (1992) etc. Πως ο περιορισμός του δικαιώματος στην ελεύθερη έκφραση σχετίζεται με την εύρυθμη και διαφανή λειτουργία του κράτους δικαίου; Τελικά, πως εφαρμόζεται η θεωρία της Hannah Arendt για το σύγχρονο κράτος και το δίκαιο στις αγωγές SLAPP;

Σήφης Πλυμάκης

Τίτλος: Πολιτική λογοδοσία χωρίς αξιολόγηση; Προκλήσεις της αξιολόγησης στη φιλελεύθερη δημοκρατία

Περίληψη:

Σκοπό της έρευνας αποτελεί η ανάλυση και η παρουσίαση της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ της αξιολόγησης στη δημόσια διοίκηση και της διαφάνειας και της λογοδοσίας στο φιλελεύθερο πολιτικό σύστημα. Έχοντας ως βάση ανάλυσης τη συμβολή της αξιολόγησης στην προώθηση των σύγχρονων μορφών διαφάνειας και κοινωνικής λογοδοσίας του διοικητικού και πολιτικού συστήματος προς τους πολίτες, η έρευνα στο πρώτο μέρος αναλύει τις διεθνείς τάσεις και τις καλές πρακτικές ως προς ενσωμάτωση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων από την αξιολόγηση στη δημόσια διοίκηση, στη λειτουργία των κοινοβουλίων και των κοινοβουλευτικών διαδικασιών δημοκρατικού ελέγχου. Στο δεύτερο μέρος της έρευνας, οι τάσεις και οι εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, αναλύονται συγκριτικά με την εθνική εμπειρία στην Ελλάδα και τη λειτουργία της αξιολόγησης σε διοικητικό και κοινοβουλευτικό επίπεδο.

Bentsos Christos,
Papacharalampous Theodora-Iliana,
Tsoukala Olga

Title: Liberalization of the electricity market in Greece

Abstract:

In this paper, we discuss the evolution of regulatory framework and the liberalization process of the European and Greek electricity markets. More specifically, we examine the trajectory from the monopoly regime in the Greek electricity market to free competition and the establishment of the Hellenic Energy Exchange through laws that transposed EU Directives. Then we describe how the Greek electricity market operates after the deregulation, and we assess the state of the market through a statistical analysis of the wholesale prices and the energy production mix. Moreover, we analyze the prices considering the previous model's price cap, as well as the current regulation regarding the price cap. As the Greek legislation is constantly developed to be fully liberalized and achieve energy democracy, new services and products in the market and efficient targets, we consider the impact that the energy crisis had on the domestic electricity market.

Bentsos Christos,
Papacharalampous Theodora-Iliana,
Tsoukala Olga

Title: Liberalization of the natural gas market in Greece

Abstract:

In this paper we discuss the evolution of regulatory framework and the liberalization process of the European and Greek gas markets. More specifically, we describe the trajectory of the Greek market from a natural monopoly to a multi-entity system with different stakeholders and market participants; through laws that transposed EU Directives. Then, we raise issues regarding the diversification and security of supply in accordance with natural gas infrastructure. We conclude that despite Greece shows progress in the dimension of the EU with regards to diversification of gas supplies and in the promotion of becoming a hub for the transportation of natural gas, there are still significant challenges in the full liberalization of the market.

Eli Gateva

Title: Democracy promotion and safeguarding after accession: Does the EU matter?

Abstract:

Democracy is one of the founding values of the European Union (EU) and a guiding principle in its external relations. Over the last three decades the Union has emerged as one of the major democracy promoters. There is a broad agreement in the literature that a credible membership perspective is key to understanding the success of the EU's soft power. However, Eastern European countries, hailed as democratization success stories, have recently witnessed some of the largest and the fastest declines in democracy in the world. The dismantling of democratic institutions in Hungary and Poland has not only cast a shadow over the transformative power of EU enlargement policy, but also fundamentally undermined the assumption about the positive impact of EU membership on democracy. These developments have sparked a lively discussion about the role of the Union in safeguarding democracy in EU member states. Nevertheless, research remains largely confined to the Union's responses countering democratic backsliding in Hungary and Poland. The question whether the Union can strengthen democracy in EU member states has been largely neglected.

With the aim to reorient the debate about the role and impact of the EU on democracy, the article proposes a novel framework to study how the EU influences democratic politics in its member states. The paper analyses the effectiveness of the EU's instruments towards Bulgaria and Romania. As the laggards of the Eastern enlargement, they had to comply with more demanding EU conditions and faced more rigorous scrutiny. Importantly, upon accession Bulgaria and Romania became the only member states subject to post-accession EU monitoring through the Cooperation and Verification Mechanism (CVM). The CVM is not only the longest-running and the most sophisticated, but also the first EU instrument aimed at enhancing the quality of democracy after accession. The article builds bridges between the literature on Europeanization, the scholarship on democracy and democratic backsliding and anti-corruption studies and makes three key contributions to academic and policy debates. Firstly, the study challenges the dominant approach in the literature that the EU can only have an impact on

democratic reforms before accession. Secondly, in contrast to the existing literature which largely focuses on a single set of issues: either weakening of the rule of law, corruption and state capture or media capture, the study explores the interlinked nature of these democratic deficiencies. As the mechanism has been in place for more than fifteen years – it provides a good time frame to trace and assess the effectiveness of the CVM beyond the nature of the legislative reforms with a focus on policy outcomes and their sustainability. Finally, the study reflects on the effectiveness of the CVM and its wider implications for the Union's internal and external policies.

Theofanis Kakarnias

Title: Understanding Domestic Determinants of Rule of Law Europeanisation in the Western Balkans and Turkey

Abstract:

The study aims to understand why EU candidate states in the Western Balkans and Turkey manage the Europeanisation process with widely divergent degrees of success. By analysing progress made in the rule of law, a fundamental area of the EU accession process, between 1995 and 2020, the study assesses the role of domestic factors influencing Europeanisation in this field. Drawing on the results of a multiple regression analysis, a key finding is that broader aspects affecting democracy, such as corruption, media independence, and the ability to conduct free and fair elections, play a prominent role in shaping rule of law Europeanisation. While the importance of domestic factors is acknowledged in the literature, it has not been evident which aspects and to what extent influence the Europeanisation process. Moreover, the study utilizes a theoretical reconstruction of the External Incentives Model, a dominant theoretical model explaining Europeanisation in candidate states, to better understand the role of domestic factors in theoretical terms. Therefore, the findings of the study offer both theoretical and empirical contributions to our cumulative knowledge of what drives Europeanisation in candidate states.

Nikolaos Lampas, Vasileios Vlaseros,
Georgia Prokopaki

Title: Do Immigrant Lives Matter? A Comparative Analysis of Tragedies and Natural Disasters in Greek Media.

Abstract:

The contemporary societal landscape of Greece has been significantly shaped by the arrival of immigrants and refugees, accompanied by a string of natural disasters. The nexus of immigration and crisis management in Greece is often reflected within the media, which plays a pivotal role in shaping public opinion and policy directions. This research examines the portrayal of immigrants in Greek media, especially during tragedies and natural disasters. It juxtaposes it against the portrayal of native Greeks to unveil underlying narratives and biases. Utilizing a mixed-method approach, we conducted a comparative content analysis of news reports and editorials from major Greek media outlets spanning five years (2018-2023).

The analysis incorporated quantitative assessments of media coverage, representation, framing, and discourse analysis to unravel underlying themes and narratives. Additionally, the study examined the potential disparity in empathy, support, and resource allocation as reported in the media during crises concerning immigrants versus native Greeks. Initial findings suggest a discernible difference in the portrayal and representation of immigrants, often laden with subtle biases and, at times, discriminatory undertones. This study strives to provide a nuanced understanding of the socio-political dynamics within Greek media and its implications on the broader societal attitudes towards immigrants, particularly in times of adversity. By shedding light on the media's role in potentially perpetuating disparities, this research hopes to foster a more inclusive discourse and inform policy recommendations for more equitable crisis response and media portrayal for all residents of Greece, regardless of their origin.

Christos Manesiotis, Mohamed Irfan Karukappdath

Title: How have India and the United States approached data privacy challenges posed by the rise of Tik-Tok, and what lessons can Greece draw from their regulatory approaches to maintain a balanced stance that upholds liberal democracy while addressing valid security concerns?

Abstract:

The dramatic surge of popularity accompanying new technologies, like TikTok, developed and regulated within highly restrictive security states like China, has posed pressing challenges for Western democracies. How can governments counterbalance the need to protect sensitive citizen data while preserving core principles of liberalism when it comes to these mobile applications? This paper explains how and why India and the United States have reacted regulatorily to TikTok's spread. It argues that both countries have valid and significant security concerns regarding TikTok. However, both countries have regulated TikTok in a manner that has become hyper-politicized beyond valid security concerns. In India, Prime Minister Narendra Modi's government has taken an overly broad regulatory approach to TikTok, imposing blanket bans on it and other apps to serve nationalistic political goals. The United States, on the other hand, has proceeded with greater restraint, balancing pressing national security concerns with core imperatives of liberalism. Yet, nationalistic political positioning and increasingly polarized partisanship remain, threatening to poison sound, liberally grounded decision-making with overreach driven by political, rather than security, goals. The paper conducts a comparative analysis, evaluating India's and the United States methods, ultimately identifying valuable insights Greece can derive from their regulatory approaches.

Foivos Mavridis

Title: Environmental Paternalism and Infringements on Individual Liberty: Can the government force you to be sustainable?

Abstract:

Suppose limiting your electricity usage, capping your daily water consumption, and recycling your consumables is no longer a choice but an obligation. Suppose recycling is no longer an option but a legally enforced mandate, where failure to comply is penalized by means of monetary fines or civil rights restrictions. Would these policies be morally acceptable or even legally justified? How far into the private sphere does a government's mandate extend? How far reaching is human and legal morality in the face of individual liberties and to what extent may the citizens of today be asked to sacrifice for the benefit of the society of tomorrow? This paper aims to investigate the limits of environmental paternalism by looking into the State's moral and legal permissibility to enforce environmental legislation that restricts its citizens' private sphere under the lens of the traditional liberal and democratic principles abided by most modern societies.

Panagiotis Moumtsakis

Title: In the age of permacrisis, is the goal of building a youth participatory society a modern-day illusion?

Abstract:

The plethora of crises struck the European continent, have lead to sweeping changes in our societies, reconfiguring the way we vote, think and act. Especially in the Greek context and the prolonged consequences of the economic crisis, the political and social repercussions were considerably dire. Abstention rates have skyrocketed (from 26% in 2007 to 46% in 2023), especially within young Greek voters, where this trend seems to be more visible.

Indeed, young people can be described as apathetic, alienated and clearly disillusioned with the major institutions of representative democracy. Nevertheless, this specific trend does not provide a holistic picture as it fails to account any extra-institutional forms of participation. Therefore, a further distinction among institutionalized and non-institutionalized forms of political participation is required.

As a result, we are a presented with an important public policy question, being the political reintegration of the youth and the encouragement of their political participation. Consequently, for creating a youth participatory society, more action should be taken on fostering youth institutionalized political participation. My presentation aims to highlight the distinction among institutionalized and non-institutionalized forms of political participation, underscore the scarcity of data on the field, and discuss possible public policy remedies (e.g. the establishment of municipal youth councils).

Anna G. Orfanidou

Title: Digital Natives: Media Literacy and Use of News Content

Abstract:

European citizens are in a new position to produce, consume, store and broadcast news from various sources, organizations and platforms. There are more options for news consumption than ever before. Hence, there is equally a need to critically understand and compare different uses and news consumption patterns. Following Prensky's (2001) approach (Digital Natives, Immigrants) in this research, news consumption and the necessity of media literacy from the Digital Natives generations is examined. The aim is to discuss and critically examine issues such as news selection or consumption, misinformation and media literacy in generations that are in close contact and use of all technological means. This research contributes to the existence literature gap by the analysis of multiple key factors such as media literacy and news content dissemination and additional factors that affect Digital Natives' news consumption, dissemination and understanding of disinformation Greece. According to the findings of the current study, there are main issues such as trust in news, continuous use of different devices and social media platforms that affect their information habits but equally determine the necessity of tailored media literacy approaches not only to Greece obviously, but to all democratic European countries.

Dimitra Papadopoulou

Title: Government Surveillance and Digital Privacy: Rule of Law Concerns in the Age of Predator in Greece

Abstract:

This paper examines the balance between government surveillance efforts and the protection of digital privacy in Greece, considering the implications for the rule of law, with a focus on the "Predatorgate" case. The political incident known as "Predatorgate" involved the wiretapping of politicians and journalists with malicious spyware. The controversy commenced in 2022 when Nikos Androulakis, the leader of the Greek Socialist party, uncovered that he had been subjected to targeted espionage. This was subsequently followed by the disclosure of government monitoring on him and several other individuals.

The paper analyzes past allegations of government monitoring initiatives and assesses their influence on the public discussion and perception of the Greek legal system. It seeks to establish, via the utilization of information from reviews, journalistic and scientific pieces, that the "Predatorgate" case had broader consequences on the rule of law than what was initially perceived by the public. This text advocates for the promotion of government openness and raises concerns about the immoral nature of government monitoring. It emphasizes the negative effects of intrusive surveillance on journalists and civil society, who are apprehensive about being monitored. Furthermore, it underscores the potential ramifications of such surveillance for the liberal democracy in Greece.

Kyriakos Revelas

Title: Challenges to liberal democracy today - How democratic is the EU?

Abstract:

The discussion about the EU democratic deficit goes back to the early 1990s and the referenda for the ratification of the Maastricht Treaty. Several reforms have been implemented since, but the EU is still not considered satisfactorily democratic. According to the latest Eurobarometer, less than half of EU citizens think that their voice counts, a year before the next European elections in June 2024. In this paper we will approach the question in three steps, exploring the main challenges to democracies, criteria for a democratic system and proposed solutions for the EU. Challenges to democracies today (globalisation, inequalities, digitalisation, green transition, migration, populism, corruption, geopolitics) also affect the EU and its member states. They are compounded by issues specific to the EU political system (Union of citizens and states, multi-level governance). To assess the democratic quality of the EU, standards in the member states, the Treaty provisions or theoretical requirements are used as benchmarks. Recent proposals must be measured against both the challenges and the theoretical or political requirements. They offer useful avenues, but need time to be implemented and are not always sufficiently satisfactory.

Giannis Rousopoulos

Title: Opportunities and challenges for liberal democracy from Artificial Intelligence and Distributed Ledger Technologies.

Abstract:

This research paper delves into the contemporary juncture marked by the confluence of Distributed Ledger Technologies (DLTs) and Artificial Intelligence (AI). It critically examines the regulatory paradigm governing this convergence, particularly through the lens of libertarian principles. The study elucidates how DLTs, exemplified by blockchain, and AI are synergistically interwoven, shaping diverse sectors. It emphasizes the ascendancy of a libertarian regulatory approach, advocating for minimal intervention to foster innovation, autonomy, and decentralized governance. The paper highlights the potential of self-regulating code and decentralized networks, emphasizing the avoidance of stifling constraints. This discourse underscores the need for a nuanced regulatory framework that harmonizes the rapid evolution of these technologies with individual freedoms and innovative dynamism. Furthermore, the paper contends that liberals should advocate for an informed and participatory approach to regulatory decisions concerning technologies like TornadoCash. Additionally, the paper posits that there is an urgent need for Decentralized Intelligence Organizations in order to replace the established authorities (CIA, Mossad, MI6 et al.) and beat the state corruption. Lastly, we focus on the dilemma of the Singularity as the only way to beat economic stagnation and how we approach the sacrifice of jobs to benefit productivity with AI automation.

Eleni Siapikoudi

Title: Reshaping Enlargement Process: The model of staged integration

Abstract:

Over the last years, continuing crises and challenges constantly highlight the imperative need for reforms and alternative policies to address them at both the national and international levels. Russia's invasion of Ukraine is a turning point for international security and peace and has forced both national governments and the European Union as a whole to review their policies and respond immediately. Moreover, this geopolitical crisis is an internal challenge for the EU and an "opportunity" to rethink its role as an international player. In this context, the question of European integration and enlargement returned to the political agenda of the union and the public debate. Even though the enlargement process remained stagnation for the Western Balkan states for more than 20 years, the war in Europe brought the enlargement of the Union back on the agenda. Various academics and political analysts provide guidance on new, alternative and innovative proposals for upgrading and optimizing the EU accession process. One of these proposals is oriented towards the so-called integration of the candidate countries "in stages" (staged integration), in order to refresh the processes and reforms and to provide immediate guarantees to these countries, which seem to have lost their interest in joining the EU. When peace, security and freedom on the continent are once again at stake, it is time for the EU to return to the fundamental principles of the European Union and renew its commitment to its original purpose and vision. The paper will aim to highlight how the war in Ukraine affected the process of EU enlargement, what are the new alternatives presented by the international scientific community and the EU bodies and whether the proposal of the staged integration can actually work in practice.

Spyridoula Spyridon

Title: Challenges of Liberal Democracy Today: Navigating Towards a More Inclusive Future

Abstract:

In the always advancing scene of liberal popular governments, extraordinary difficulties compromise the groundwork of vote based values and establishments. Gender Equality, Diversity, and Inclusion (GEDI) goals can help liberal democracies move toward a more inclusive future by delving into the pressing issues these democracies face around the world.

The rise of populism, threats to political institutions, and socioeconomic inequalities are just a few of the external and internal obstacles to liberal democracy that the paper examines in its opening section. After that, it turns its attention to the GEDI principles and emphasizes how important they are in bolstering democratic systems. The relationship between democratic contexts and GEDI aspects is investigated, highlighting the advantages of inclusive policies in promoting societal progress.

Through contextual analyses of fruitful GEDI execution in different liberal majority rule governments, the paper distinguishes best practices and offers important experiences into cultivating variety and portrayal in political administration.

The paper presents strategies for overcoming obstacles based on these lessons, emphasizing the significance of addressing socioeconomic disparities, empowering marginalized voices through inclusive governance, and combating populism.

In conclusion, the meaning of worldwide collaboration in progressing GEDI standards and reshaping liberal majority rules systems universally is highlighted. A call to action encourages collective action to support inclusivity as a foundation for a brighter future and to ensure the resilience and longevity of liberal democracies.

Charis Vlados & Dimos Chantz Nikolaou

Title: The New Era of Globalization: Trajectories towards Innovative Liberalism

Abstract:

In the midst of rapid global changes, this research delves into the possible futures of the emerging phase of globalization. At this historical crossroads, the study identifies three pivotal trajectories: "New Nation-Centric Fragmentation," indicating a populist governance approach with diminished innovation; "New Multipolarity," a moderated movement beyond nation-centric ideologies with moderate innovative outcomes; and the most promising, "New Realistic and Innovative Global Liberalism," which advocates for geopolitical realism while emphasizing international cooperation, sustainable growth, and vibrant open innovation. Central to all these trajectories is the theme of regionalization. The ideal trajectory, "realistic and innovative global liberalism," combines respect for established global structures with continual forces of renewal, rooted in values of freedom, democracy, and pluralism. It presents an opportunity for a balanced and sustainable future phase of globalization. This study's insights provide groundwork for future in-depth investigations on the evolution and influence of liberal approaches in global development.

Το συνέδριο πραγματοποιείται στο πλαίσιο της παγκόσμιας καμπάνιας διαλόγου «Reshape Europe» που αφορά το πώς η Ευρώπη μπορεί να γίνει ανθεκτικότερη απέναντι στους αντιπάλους της ελευθερίας και της φιλελεύθερης δημοκρατίας, και αποτελεσματικότερη στην αντιμετώπιση των μεγάλων σύγχρονων προκλήσεων.

Δ Ι Ο Ρ Γ Α Ν Ω Σ Η

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Greece and Cyprus

